

9.

SINIF

YENİ MÜFREDAT
HİPER METİN

#TARİHÇİ

#TARİHÇİ YOUTUBE KANALI
VIDEO PDF DERS NOTLARI

İbrahim AYDOĞAN

 tarihciyoutube

 #TARİHÇİ

 @tarihciyoutube

2- Anadolu Medeniyet Havzası

Asya'nın en batısında yer alan Anadolu'ya Romalılar güneşin doğduğu yer anlamına gelen **Anatolia** adını vermiştir. Bulunduğu konum itibarıyla eşsiz bir coğrafi alanda yer alan Anadolu medeniyet havzası; Mezopotamya, Mısır ve Akdeniz medeniyet havzalarından etkilenmiştir. Ticaret yolları üzerinde olan ve kıtaları birbirine bağlayan Anadolu aynı zamanda önemli su kaynaklarına, tarım arazilerine ve yer altı zenginliklerine de sahiptir. **Hititler, İyonyalılar, Urartular, Frigler ve Lidyalılar** Anadolu Medeniyet Havzasında yer alan uygarlıklardır.

a. Hititler (MÖ XVII. yüzyıl ve MÖ XII yüzyıl arası)

- Çorum'da yer alan **Hattuşaş** merkezli bir imparatorluk kurdular.
- Mısırlılarla Kadeş Savaşı'nı ve **Kadeş Antlaşmasını** yapmışlardır.
- **Pankuş** denilen danışma meclisi ve **Tavananna** denilen kraliçe vardı.
- **Anal** denilen yıllıkları yazarak tarafsız tarihçilik örneği verdiler.

Anadolu Medeniyet Havzası

b. İyonyalılar (MÖ XIII. yüzyıl)

- Batı Anadolu'da Büyük Menderes ve Küçük Menderes havzalarında: Efes, Milet, Teos, Phokaia (Foça), Smyrna (İzmir), Samos (Sisam) ve Khios (Sakız) gibi İyonya kentleri halinde yaşadılar. Ticaret kolonileri kurup uluslararası ticaret yaptılar.

Artemis Tapınağı

c. Urartular (MÖ IX. yüzyıl ve VI. yüzyıl arası)

- Hurri kökenlidirler ve Doğu Anadolu, Güney Kafkasya ve Kuzey İran'ı içine alan Tuşpa (Van) merkezli devlet kurdular. Kale, saray, tapınak ve su kanalları gibi önemli mimari eserler meydana getirdiler.

Urartulardan Kalma Van Kalesi

d. Frigler (MÖ VIII. yüzyıl ve VII. yüzyıl arası)

- Ege göçleriyle Anadolu'ya gelip, Sakarya Nehri havzasında Frig Devletini kurdular. Kurucusu Kral Gordios, başkenti Gordion'dur. Efsanevi kralları Midas'tır. Kimmerler tarafından yıkıldılar.

Frig Halı ve Kilimleri

e. Lidyalılar (MÖ VII. yüzyıl ve VI. yüzyıl arası)

- Gediz Ovası'nda başkent Sard (Salihli) olarak kuruldu.
- Parayı kullanan ilk topluluk olan Lidyalılar, Kral Yolu ve zengin altın yatakları sayesinde zenginleştiler. Pers saldırılarıyla yıkıldılar.

Lidya Paraları